

Основні задачі.

5.1. Знайти лінійну комбінацію $3a_1 + 5a_2 - a_3$, де $a_1 = (4, 1, 3, -2)$, $a_2 = (1, 2, -3, 2)$, $a_3 = (16, 9, 1, -3)$.

5.2. З'ясувати, чи є наступні системи векторів лінійно незалежними:

(1) $a_1 = (1, 2, 3), a_2 = (3, 6, 7);$

(2) $a_1 = (2, -3, 1), a_2 = (3, -1, 5), a_3 = (1, -4, 3);$

(3) $a_1 = (1, 0, 0, 2, 5), a_2 = (0, 1, 0, 3, 4), a_3 = (0, 0, 1, 4, 7), a_4 = (2, -3, 4, 11, 12).$

5.3. Довести, що якщо вектори a_1, a_2, a_3 є лінійно залежними, а вектор a_3 не виражається лінійно через вектори a_1, a_2 , то a_1 та a_2 відрізняються між собою лише на числовий множник.

5.4. Довести, що якщо вектори $a_1, \dots, a_k$ лінійно незалежні, а вектори $a_1, \dots, a_k, b$ лінійно залежні, то вектор b виражається лінійно через $a_1, \dots, a_k$.

5.5. Нехай система a_1, a_2, a_3, a_4 є лінійно незалежною. Чи буде тоді лінійно незалежною наступна система:

$$b_1 = 3a_1 + 2a_2 + a_3 + a_4,$$

$$b_2 = 2a_1 + 5a_2 + 3a_3 + 2a_4,$$

$$b_3 = 3a_1 + 4a_2 + 2a_3 + 3a_4?$$

5.6. Нехай система векторів $a_1, \dots, a_k$ є лінійно незалежною. Чи є лінійно незалежною система векторів:

(1)

$$b_1 = a_1;$$

$$b_2 = a_1 + a_2;$$

$$b_3 = a_1 + a_2 + a_3;$$

...

$$b_k = a_1 + a_2 + \dots + a_k;$$

(2)

$$b_1 = a_1 + a_2;$$

$$b_2 = a_2 + a_3;$$

$$b_3 = a_3 + a_4;$$

...

$$b_{k-1} = a_{k-1} + a_k;$$

$$b_k = a_k + a_1;$$

(3)

$$b_1 = a_1 - a_2;$$

$$b_2 = a_2 - a_3;$$

$$b_3 = a_3 - a_4;$$

...

$$b_{k-1} = a_{k-1} - a_k;$$

$$b_k = a_k - a_1;$$

5.7. Знайти всі значення λ , при яких вектор b лінійно виражається через вектори a_1, a_2, a_3 :

(1)

$$a_1 = (2, 3, 5),$$

$$a_2 = (3, 7, 8),$$

$$a_3 = (1, -6, 1),$$

$$b = (7, -2, \lambda);$$

(2)

$$a_1 = (3, 2, 6),$$

$$a_2 = (7, 3, 9),$$

$$a_3 = (5, 1, 3),$$

$$b = (\lambda, 2, 5).$$

Додаткові задачі.

5.8. Доведіть, що кожна підсистема лінійно незалежної системи векторів також є лінійно незалежною.

5.9. З'ясуйте, чи є лінійно незалежними вектори $v_1 = (1, i, 2 - i, 3 + i)$, $v_2 = (1 - i, 1 + i, 1 - 3i, 4 - 2i)$.

5.10. Чи є лінійно незалежною система векторів

$$v_1 = (1, 1, 1, 1),$$

$$v_2 = (1, -1, -1, -1),$$

$$v_3 = (1, -1, 1, -1),$$

$$v_4 = (1, 1, -1, -1)?$$

5.11. Нехай система $v_1, \dots, v_n$ - лінійно незалежна, а система $v_1, \dots, v_n, u$ - лінійно залежна. Доведіть, що вектор u лінійно виражається через $v_1, \dots, v_n$, причому в єдиний спосіб.

Доведіть, що якщо деякий вектор u єдиним способом лінійно виражається через вектори $v_1, \dots, v_n$, то система $v_1, \dots, v_n$ - лінійно незалежна.

5.12. Нехай вектори $v_1, \dots, v_n$ з цілими коефіцієнтами є лінійно залежними над $\mathbb{R}$. Доведіть:

(1) ці вектори є лінійно залежними над $\mathbb{Q}$;

(2) існує нетривіальна комбінація $\lambda_1 v_1 + \dots + \lambda_n v_n$ із цілими коефіцієнтами $\lambda_1, \dots, \lambda_n$, яка дорівнює нулю.

5.13. Доведіть, що для довільних векторів u, v, w і довільних чисел a, b, c вектори $au - bv$, $cv - aw$, $bw - cv$ є лінійно залежними.

5.14. Доведіть, що дві сумісні СЛР будуть рівносильними тоді і лише тоді, коли кожне рівняння кожної з цих систем є лінійною комбінацією рівнянь іншої системи.

Домашнє завдання.

5.15. З'ясувати, чи є наступна система векторів лінійно незалежною:

$$a_1 = (5, 4, 3), a_2 = (3, 3, 2), a_3 = (8, 1, 3).$$

5.16. Нехай система векторів $a_1, \dots, a_k$ є лінійно незалежною. Чи є лінійно незалежною система векторів:

$$b_1 = a_1;$$

$$b_2 = a_1 + 2a_2;$$

$$b_3 = a_1 + 2a_2 + 3a_3;$$

...

$$b_k = a_1 + 2a_2 + \dots + ka_k?$$

5.17. Знайти всі значення λ , при яких вектор b лінійно виражається через вектори a_1, a_2, a_3 :

$$a_1 = (4, 4, 3),$$

$$a_2 = (7, 2, 1),$$

$$a_3 = (4, 1, 6),$$

$$b = (5, 9, \lambda)$$

Відповіді. 5.1 [1 4 -7 7]

5.2 1. так; 2. так; 3. ні.

5.5 ні.

5.6 1. незалежна; 2. залежна при парному k ; 3. залежна.

5.7 1. $\lambda = 15$; 2. не існує.

5.9 так.

5.10 так.

5.15 ні.

5.16 незалежна.

5.17 довільне λ .